

Kolossiliklarga

Rosul Pawlus Kolossi xəhiridiki jamaatka yazoqan məktup

¹⁻² Hudaning iradisi bilən Məsih Əysaning rosuli boləqan mənki Pawlustin wə qerindax Timotiydin, Kolossi xəhiridə turuwatqan mukəddəs bəndilərgə, yəni sadıq qerindaxlarqə salam! Huda Atimizdin mehır-xəpkət wə hatirjəmlik silərgə boləqay! □ ■

³⁻⁴ Biz Məsih Əysaqə baqlıqan etiqadinglar wə barlik mukəddəs bəndilərgə baqlıqan muhəbbitinglar toqruluk angliqandin keyin, silər üqün dua qiləqinimizda silər üqün ərxlərdə saqləqlik ümid tūpəylidin Rəb Əysa Məsihning

□ **1:1-2 «Huda Atimizdin mehır-xəpkət wə hatirjəmlik silərgə boləqay!»** — bəzi kona kəqürmilərdə: «Huda Atimiz wə Rəb Əysa Məsihdin mehır-xəpkət silərgə boləqay!» dəp hatiriləngən. ■ **1:1-2** Rim. 1:7; Gal. 1:3; Əf. 1:2; 1Pet. 1:2.

Huda-Atisioqa üzlüksiz rəhmət eytimiz;□ ■
 5 Silər ilgiri bu ümid toqrisida hux həwərdiki
 həkikət sözliri arkilik angliqansilər;■ 6 bu
 hux həwər pütkül jahanoqa yetip kelip mewə
 berip awumakta, xundakla silərgimu yetip
 kelip, silər uni anglap Hudaning mehır-xəpkitini
 həkikətən bilip yətkən birinçi kündin baxlap u
 silərdimu mewə berip awup barmakta;■ 7 silər
 hux həwərnı sөyümlük ixduximiz Əpafrastin
 əgəngənsilər; u yardimizdə Məsihning sadıq
 hizmətqisidur;□ ■ 8 u bizgə silərnıng Rohta

□ **1:3-4 «Biz Məsih Əysaqa baqliqan etikadinglar wə barlik mukəddəs bəndilərgə baqliqan muhəbbitinglar toqruluk angliqandin keyin... Rəb Əysa Məsihning Huda'Atisioqa üzlüksiz rəhmət eytimiz;»** — toluk ikki ayətnıng baxqa birhil tərjimisi: «Rəb Məsih Əysaqa baqliqan etikadinglar wə barlik mukəddəs bəndilirigə baqliqan muhəbbitinglar toqruluk angliqandin keyin, Rəb Əysa Məsihning Huda'Atisioqa üzlüksiz rəhmət eytimiz. Bu etikad wə muhəbbitinglar silər üçün ərxlərdə saqlaklık ümidtin barlikqa kəlgən». Əmma bizningqə ümid etikadın əməs, əksiqə etikad ümidtin kelidu. Bizningqə Pawlus ularning kelidıqan bəhtini kəzləp uning üçün əzi xadlinidu. ■ **1:3-4** Əf. 1:15; Fil. 1:3; 1Tes. 1:2; 2Tes. 1:3. ■ **1:5** 1Pet. 1:4. ■ **1:6** Mar. 4:8; Yh. 15:16. □ **1:7 «silər hux həwərnı sөyümlük ixduximiz Əpafrastin əgəngənsilər»** — «ixduximiz» grek tilida «(Hudaning) kulluqidiki ixduximiz» degən uqumni bildüridu. Əpafra Kolossidin kəlgən (4:12-ayətnı kərüng). U Pawlus wə hizmətdaxliriqə yardım bərgənliki üçün, Pawlus təkəllup bilən uning yardimini Kolossidiki jamaətnıng yardimi dəp qaraydu. Bəzi kona kəqürmilərdə: «u silərnıng yardimınglarda Məsihning sadıq hizmətqisidur» deyilidu. ■ **1:7** Kol. 4:12; Flm. 23.

boloqan muhəbbitinglarni ayan kildi. □

⁹ Bu səwəbtin bizmu buning toqrisida angliqan kündin baxlap silər üqün dua kilip iltija kilixni tohtatmiduk; tiləydiqinimiz xuki, Hudaning iradisi hərtərəplik danalix wə rohiy yorutulux bilən silərdə toluk bildürölsun. ■ ¹⁰ Xundak boloqanda silər Rəbgə layix həlda hərtərəptə Hudani hursən kilip, hərəkandak güzəl ixlarda mewə bərgəndə, Hudani həkikiy bilixinglar arkilik əsüp yetilisilər; ■ ¹¹⁻¹² bizni mukəddəs bəndilərnin yoruklukta boloqan mirasiqə muyəssər boluxka layix kilqan Atiqə təxəkkür eytip, Uning xan-xərəplik kudriti boyiqə hərtərəplik küq bilən hər ixlarda xadlikka tolup qidamlik wə səwr-taqətlik boluxka küqləndürölsilər. ¹³ U bizni qarangoqulukning həkümranlikidin azad kilip, səygən Oqlining padixahlıqıqə yətkəp koydi; □ ■ ¹⁴ Uningda hərlük-azadlikka, yəni gunahlirimizdin kəqürümgə muyəssər bolduk. □ ■ ¹⁵ U bolsa kərünməs Hudaning sürət-obrazidur, pütkül

□ **1:8 «u bizgə silərnin rohta boloqan muhəbbitinglarni ayan kildi»** — «Roq» muxu yərdə Hudaning Mukəddəs Roqi.

■ **1:9** 1Kor. 1:5; Əf. 1:15. ■ **1:10** Yar. 17:1; Yh. 15:16; 1Kor. 7:20; Əf. 4:1; Fil. 1:27; 1Tes. 2:12.

□ **1:13 «U bizni qarangoqulukning həkümranlikidin azad kilip, səygən oqlining padixahlıqıqə yətkəp koydi»** — «qarangoqulukning həkümranlikı» jin-xəytanlarnin ilkinı kərsitidu. ■ **1:13** Mat. 3:17; 17:5; Əf. 2:4; 1Tes. 2:12; 2Pet. 1:17.

□ **1:14 «Uningda hərlük-azadlikka, yəni gunahlirimizdin kəqürümgə muyəssər bolduk»** — «Uningda» muxu yərdə «Məsihdə» degənnı kərsitidu. ■ **1:14** Ros. 20:28; Əf. 1:7; Ibr. 9:14; 1Pet. 1:19.

kainattiki tunjidur; □ ■ 16 qünki Uningda barliq mawjudatlar, asmandiki bolsun, zemindiki bolsun, körünidigan bolsun, körünmäs bolsun, mäyli tähtlär, hojayinlar, hökümränliklar, hokukdarlar bolsun, barliq hämmä Uning tärpidin wä Uning üqün yaritiloqandur. ■

17 U hämmidin burundur, wä hämmä mawjudatlar Uningda bir-birigä baoqlinip turmaqta; □ 18 U yänä tänning, yäni jamaätning bexidur; u baxlinixtur, ölgänlärdin tunji bolup tirilgüqidur; buningdiki mäxsät, Uning pütkül mawjudatlar iqidä hәр jähəttin əng üstün orunda turuxi üqündur. □ ■ 19 Qünki Huda Əzining mukəmməl jəwhirini Uningda

□ 1:15 «U bolsa körünmäs Hudaning sürət-obrazidur, pütkül kainattiki tunjidur» — grek tilida muxu yərdiki «tunji» adəttə «birinçi bolup tuoquloqan»ni kərsitidu. Səzning toluq mənisi təwəndiki 16-17-ayəttə kərulidu; Məsih: (1) pütün aləm iqidə birinçi orunda turidu; (2) wə aləmnıng hämmisidin burun bolqan; (3) aləmgə ohxax «yaritiloqan» əmäs, bəlki əsli Huda Atisi bilən billə mawjut bolqan. Bu 16-20-ayətlərnıng məksiti Məsihnıng uluqlukini kərsitix üqündur. ■ 1:15 2Kor. 4:4; Fil. 2:6; Ibr. 1:3; Wəh. 3:14. ■ 1:16 Yar. 1:3; Zəb. 33:6; Yh. 1:3; Əf. 3:9; Ibr. 1:2.

□ 1:17 «U hämmidin burundur, wə hämmä mawjudatlar uningda bir-birigä baoqlinip turmaqta» — «U hämmidin burundur» degən səz wəqit tärpidin hēm uluqluk-muħimlik tärpidinmu eytilidu. □ 1:18 «U yänä tənning, yäni jamaätning bexidur; u baxlinixtur, ölgänlärdin tunji bolup tirilgüqidur; buningdiki mäxsät, uning pütkül mawjudatlar iqidä hər jähəttin əng üstün orunda turuxi üqündur» — grek tilida muxu ayəttiki «tunji» 15-ayəttiki «tunji»ğa ohxax səzdu; adəttə «birinçi bolup tuoquloqan»ni kərsitidu. ■ 1:18 1Kor. 15:20; Əf. 1:22; 4:15; 5:23; Wəh. 1:5.

turoʻuzuxka, □ ■ 20 wə Uning arkʻilik barlik mawjudatlarni Ɛzi bilən əpləxtürüxkə layik kərgənidi, yəni, Uning kresttə təkülgən keni arkʻilik inaklik elip kəlgəndin keyin, — U arkʻilik məyli zeminda bolsun, ərxlərdə bolsun barlik mawjudatlarni Ɛzi bilən əpləxtürüxkə layik kərgənidi; □ ■ 21-22 wə əslidə rəzil əməlliringlar tūpəylidin Ɛzigə yat kʻilinoqan, kənglünqlarda düxmənlik boləqan silərnimu, U Ɛz ətlik tenidə əlüm arkʻilik Ɛzigə pak-mukəddəs, əyibsiz wə daqsiz hazır kʻilix üqün Ɛzi bilən əp kʻiloqan □ ■ 23 (əgər silər etikadta ul selinip mustəhkəm turup, hux həwərdiki ümidtin neri kʻilinmisanglar); bu hux həwər pütkül asman astidiki kainatta jakarlanəqan; mənki Pawlus Uningə qə hizmətqi kʻilindim. □ ■ 24 Əmdi mən silər üqün tartkən jəpalirim üqün

□ 1:19 «Qünki Huda Ɛzining mukəmməl jəwhirini uningda turoʻuzuxka, ... (20) wə Uning arkʻilik ... Ɛzi bilən əpləxtürüxkə...» — sözmusəz tərjimə kʻilsək: «Qünki (Hudaning) barlik mukəmməl jəwhirini uningda turuxka layik kərgən, (20) wə Uning arkʻilik ... Ɛzi bilən əpləxtürüxkə...». ■ 1:19 Yh. 1:14,16; Kol. 2:9. □ 1:20 «Uning kresttə təkülgən keni arkʻilik» — Grek tilida «Uning krestidiki qan arkʻilik». ■ 1:20 Yəx. 9:6; Yh. 16:33; Ros. 10:36; Rim. 5:1; 2Kor. 5:18; Əf. 2:14; 1Yuhə. 4:10. □ 1:21-22 «...silərnimu, U Ɛz ətlik tenidə əlüm arkʻilik Ɛzigə pak-mukəddəs, əyibsiz wə daqsiz hazır kʻilix üqün Ɛzi bilən əp kʻiloqan...» — «Uning ətlik teni» Məsihning həkʻikiy insan ikənlikini təkittləydu. ■ 1:21-22 Luqə 1:75; Əf. 1:4; 5:27; 2Tim. 1:9; Tit. 2:12. □ 1:23 «əgər silər etikadta ul selinip mustəhkəm turup, hux həwərdiki ümidtin neri kʻilinmisanglar» — muxu səzlər adəmlərnə niyatka erixtürüxning xərtini əməs, bəlki adəmlərdə niyatning mawjut boləqanliqining addiy ispatini kərsitidu. ■ 1:23 Yh. 15:6.

xadlinimən, wə xuningdək Məsihning jपालirida kəm bololanlrini öz ətlirimdə Uning teni, yəni jamaət üçün toluqlaymən; □ ■ 25 mən *jamaət* üçün Hudaning sөz-kalamioļa əməl kiliх üçün Uning manga silərni dəp tapxuroļan oļojidarliki boyiqə hizmətqi kilihim; □ ■ 26 bu sөz-kalamidiki sir barliқ əsirlərdin wə dəwrlərdin yoxurun tutuloļan, əmma hazır muқəddəs bəndilirigə axkarilandi; ■ 27 qünki Huda ularoļa əllər arisida əməlgə axuruluwatқан bu sirning xərəplik bayliқlrini bildürüxnə halidi; bu sir bolsa xan-xərəpkə elip baroļuqi ümid bololan, silərdə turuwatқан Məsihning Əzidur. □ ■ 28 Biz uni jakarlaymiz, hər bir adəmnə Məsihdə kamalətkə yətkən həlda Huda aldida hazır kiliх üçün barliқ danalıқ bilən hər bir adəmgə jek-iləymiz, hər bir adəmgə təlim berimiz. 29 Mən

□ 1:24 «Əmdi mən silər üçün tartқан jपालirim üçün xadlinimən, wə xuningdək Məsihning jपालirida kəm bololanlrini öz ətlirimdə Uning teni, yəni jamaət üçün toluqlaymən» — biz bu sirlіk bayan üstidə «қoxumqə sөz»imizdə tohtilimiz. ■ 1:24 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; 2Kor. 7:4; Əf. 3:13; 4:12; 5:23; Fil. 2:17; 2Tim. 2:10. □ 1:25 «mən jamaət üçün Hudaning sөz-kalamioļa əməl kiliх üçün» — yaki «mən sөz-kalamini toluқ jakarlax üçün» yaki «mən sөz-kalamini həmmigə jakarlax üçün». Bizningqə Pawlusning közdə tutқini əzining (wə baxқilarning) «Injildiki sir»ni jakarlıxi bilən jamaətning sani toluқ bolup, jamaət Hudaning toluқ wəhiyisigə muyəssər bolidu wə bu hux həwərnəning məқsiti əməlgə axurulidu. ■ 1:25 Rim. 16:25; Əf. 1:9; 3:9; 2Tim. 1:10; Tit. 1:3; 1Pet. 1:20. ■ 1:26 Mat. 13:11. □ 1:27 «qünki Huda ularoļa əllər arisida əməlgə axuruluwatқан bu sirning xərəplik bayliқlrini bildürüxnə halidi» — «əllər» bolsa «yat əllər», «Yəhudiy əməslər»ni kərsitidu. ■ 1:27 2Kor. 2:14; 1Tim. 1:1.

xuningoǝa intilip, Uning wujudumda ixligini boy-iqə kūrəx kīlip japa tartimən; Uning wujudumda ixligini dər wə kə tolimu zordur.□

2

¹ Qünki mändə silər üqün, Laodikiyədikilər üqün, xuningdək didarimni kərmigənlərninǝ həmmisi üqün nə kədər zor kūrəxning boluwatқанliқini silərgə bilgüz məkqimən;□

² kūriximning nixani, həmməylənninǝ mehir-muhəbbətə bir-birigə baqlinip, qəlblirininǝ riqbətləndürülüxi, Hudaning sirini, yəni Məsihni qūxinixtə wə toluq bilixtə bolə qan ixə nq-hatirjəmlikkə erixixi üqündur;□ ■ ³ qünki Uningda danalıqning wə bilimning barlıq baylıqliri yoxurunə andur.■

□ 1:29 «Mən xuningoǝa intilip, Uning wujudumda ixligini boyiqə kūrəx kīlip japa tartimən; Uning wujudumda ixligini dər wə kə tolimu zordur» — «kūrəx» degənlik grek tilida «agon» deyilidu. «Agon» toqruluq «Filippiyliqlarə qə»diki qə xum qə səz»imizni kərüng. □ 2:1 «xuningdək didarimni kərmigənlərninǝ həmmisi üqün...»

— grek tilida: «xuningdək ətninǝ jəhətidə yuzumni kərmigənlərninǝ həmmisi üqün...». Xūbhəsizki, rosul jamaətə roh jəhətidin bir-birimizni tonuximiz mumkin, deməkqi. □ 2:2 «kūriximning nixani, həmməylənninǝ mehir-muhəbbətə bir-birigə baqlinip, qəlblirininǝ riqbətləndürülüxi, Hudaning sirini, yəni Məsihni qūxinixtə wə toluq bilixtə bolə qan ixə nq-hatirjəmlikkə erixixi üqündur»

— demisə kmu, bu «kūrixim» rohiy jəhəttin, dua-tilawətlər bilən hər tür lük jin-xəytanlar bilən qarixilixtiki kūrəx, əlwəttə. ■ 2:2 Yəx. 53:11; Yər. 9:22; Yh. 17:3; Fil. 3:8. ■ 2:3 1Kor. 1:24.

⁴ Mening buni deyixim, heqkimning silerni qayil qilarlik silik-sipayə gəpliri bilən aldimasliki üqündur; ■ ⁵ qünki gərqə tən jəhətidin silərdin neri bolsammu, roh jəhətidin mən silər bilən billimən, silərninğ səptə turuwatqininglarəğa wə Məsihgə baəliəğan etiқadinglarning qingliқiəğa karap xadlinimən. ■ ⁶ Məsih, Rəb Əysani қандақ қобул қилоған bolsanglar, xu ҳалда Uningda menginglar, ⁷ silər təlim berilgəndəк Uningda yiltiz tartip, etiқadinglar қuruluwatқан ҳалда, etiқadta hatirjəm қilinip, rəhmət eytixlar bilən taxқinlap turəuқи bolunglar; ■ ⁸ heqkimning Məsih boyiqə bolmioğan, pəylasopluk yaki bimənə aldamқilik bilən, insannardin kəlgən təlimlər, yəni bu dunyadiki «asasiy қaidə-қanuniyətlər» boyiqə silərnə ez oljisi қilip azdurmasliki üqün hezi bolunglar; □ ■ ⁹ qünki Uningda, yəni Məsihdə, Hudaning barliқ mukəmməl jəwhiri tən xəklidə turidu; ¹⁰ wə silər Uningda, yəni barliқ həkümdarlarning həm hоқuқdarlarning bexi

■ 2:4 Əf. 5:6; Kol. 2:18. ■ 2:5 1Kor. 5:3; 14:40. ■ 2:7

1Kor. 1:5; Əf. 3:17. □

2:8 «heqkimning Məsih boyiqə bolmioğan, pəylasopluk yaki bimənə aldamқilik bilən, insannardin kəlgən təlimlər, yəni bu dunyadiki «asasiy қaidə-қanuniyətlər» boyiqə silərnə ez oljisi қilip azdurmasliki üqün hezi bolunglar» — «asasiy қaidə-қanuniyətlər» degən muhim ibarə toərisida «қoxumқə səz»imizni kəring.

■ 2:8 Rim. 16:17; Ibr. 13:9.

Boloqçida mukəmməldursilər; □ ■ 11 silər Uningda adəmnıng qolisiz boləqan sünnət bilən sünnət kilinoqansilər; demək, Məsihning sünniti bilən *gunahlik* ətkə baqlanoqan təndin halas kilinoqansilər; □ ■ 12 Uning bilən təng qəməldürüluxtə dəpnə kilinoqansilər; silər yənə Uni ölümədin tirildürgən Hudaning wujudunglarda ixləydioqanliqioqə ixəng baqlax bilən Uning bilən təng tirilgənsilər. □ ■

13 Əmdi gərgə itaətsizlikinglar wə ətliringlardiki sünnətsizlikinglar tūpəylidin

□ 2:10 «wə silər Uningda, yəni barlik həkūmdarlarning həm həkūkdarlarning hexi Boloqçida mukəmməldursilər» — «silər Uningda ... mukəmməldursilər» degən muhım ibarə toqrisida «qoxumqə sez»imizni kəring. «barlik həkūmdarlar... həm həkūkdarlar...» — həm asmandiki həm zemindiki barlik həkūkka igə boləqanlar. ■ 2:10 Yh. 1:16. □ 2:11 «silər uningda adəmnıng qolisiz boləqan sünnət bilən sünnət kilinoqansilər; demək, Məsihning sünniti bilən *gunahlik* ətkə baqlanoqan təndin halas kilinoqansilər» — bu ayəttiki sünnət adəmnıng tenidə əməs, bəlki roh-qəlbididur, əlwəttə. Demisəkmə, «ətlik tən» degən ibaridə «ət» degən sez İnildiki alahidə mənədə ixlitilidu, yəni insaniy gunahka əsir boləqan təbiətəni kərsitidu. «Rimliklaroqə»diki «ət» toqruluk «kirix sez»imizni kəring. «Məsihning sünniti» «Məsihning Əzi kilidioqan sünnət», yaki «Məsihning ölümü»ni kərsitidu. Bu toqruluk «qoxumqə sezimiz»ni kəring. ■ 2:11 Qan. 10:16; Yər. 4:4; Rim. 2:29; Fil. 3:3. □ 2:12 «Uning bilən təng qəməldürüluxtə dəpnə kilinoqansilər; silər yənə Uni ölümədin tirildürgən Hudaning wujudunglarda ixləydioqanliqioqə ixəng baqlax bilən uning bilən təng tirilgənsilər» — bu ayəttiki «qəməldürülux» aldi bilən suqə qəməldürüluxni kərsətkini bilən, u yənə bəribir «rohka qəməldürülux»nimə kərsitidu. Yənə yukiriki «sünnət» toqruluk «qoxumqə sezimiz»ni kəring. ■ 2:12 Rim. 6:4; Gal. 3:27; Əf. 1:19; 3:7.

өлгән bolsanglarmu, U silərni Məsih bilən billə janlandurdi; həmmə itaətsizlikirimizni kəqürüm kılıp, □ ■ 14 bəlgilimilərdə öz iqiğə elinoğan üstimizdin ərz kılıdioğan, bizni əyibləydioğan pütüklərnı əqürüp taxlıdi; U ularni bizdin neri kildi, krestkə mihlatkuzdi. □ 15 U həkümdarlardin wə həkukdarlardin olja elip, *kresttə* ularni rəswa kılıp ularning üstidin təntənə bilən oqəlibə kildi. □ ■

16 Əmdi heqkimning yemək-ıqmək, heytbayramlar, «yengi ay» yaki xabat künlər jəhətliridə silərnıng üstünglərdin həküm qikirixioğa yol qoymanglar; ■ 17 bu ixlar bolsa bir kələnggə, halas; uning jismi bolsa

□ 2:13 «Əmdi gərqə itaətsizlikinglar wə ətliringlardiki sünnətsizlikinglar tüpəylidin ölgən bolsanglarmu,...» — «ətliringlardiki sünnətsizlikinglar» ularning əslidə (həmmimiz Məsihsiz boləğan waqtimizdikidək) öz «gunahlıq ət»imizgə əsir-kul boləğanlikimizni kərsitidu. ■ 2:13 Əf. 2:1.

□ 2:14 «bəlgilimilərdə öz iqiğə elinoğan üstimizdin ərz kılıdioğan, bizni əyibləydioğan pütüklərnı əqürüp taxlıdi; u ularni bizdin neri kildi, krestkə mihlatkuzdi» — bu intayın muhım ayət toqıruluq yənə «qoxumqə səzimiz»ni kərüng. Grek tilida «Uning krestigə mihlatkuzdi». □ 2:15 «U həkümdarlardin wə həkukdarlardin olja elip, kresttə ularni rəswa kılıp ularning üstidin təntənə bilən oqəlibə kildi» — bu ayəttiki «həkümdarlar wə həkukdarlar» bolsa jin-xəytanlar; Məsih ulardin aloğan olja bolsa Əzigə etikad baqlioğan, əslidə jin-xəytanlarnıng ilkidə turəğan bizlərnı kərsitidu, əlwəttə! Baxka birhil tərjimisi «...həkümdarlarnı... qoralsız kılıp...». ■ 2:15 Yar. 3:15; Mat. 12:29; Luğa 11:22; Yh. 12:31; 16:11. ■ 2:16 Law. 11:2; 23:2; Rim. 14:2; Gal. 4:10.

Məsihningkidur! □ ■

¹⁸ Heqkimning silərni «kiçik peillik» wə pərixtilərgə ibadət kilixka dəwət kilip in'aminglardin məhrum kilixioqa yol qoymanglar; muxundak kixilər *gunahlik* ətliridiki oy-pikirliri bilən həkawurlixip, kərgən kərünüxlərgə esiliwalmaktadır; □ ■ ¹⁹ Ular «bax»ni qing tutkini yoktur; lekin baxtin ügə wə singirlar arkilik pütkül tən kuwwətlinidu wə bir-birigə baqlinip, Hudadin kəlgən awux bilən axmaqta. □

²⁰⁻²¹ Əgər Məsih bilən bu dunyadiki kaidə-kanuniyətlərgə nisbətən əlgən bolsanglar, ne-

□ **2:17 «bu ixlar bolsa bir kələnggə, halas; uning jismi bolsa Məsihningkidur!»** — «jismi» — demək, «kələnggünü yərgə taxliqan jisim». Bu muhim ayət toqrisida «qoxumqə səz»imizni kəring. ■ **2:17** Ibr. 8:5; 10:1. □ **2:18**

«Heqkimning silərni «kiçik peillik» wə pərixtilərgə ibadət kilixka dəwət kilip in'aminglardin məhrum kilixioqa yol qoymanglar...» — baxka birhil təjimi: «heqkimning... üstünglərdin həküm qikirixioqa yol qoymanglar...». «Dəwət kilip» degən ibarə «bu ixlardin səyünüp» degən mənisinimu əz iqigə alidu. **«muxundak kixilər gunahlik ətliridiki oy-pikirliri bilən...»** — demək, oy-pikirliri Muqəddəs Rohtin əməs, bəki əz gunahlik ətliri tərpidin baxqurulidiodundur. **«kərgən kərünüxlərgə esiliwalmaktadır»** — bəzi kona tek-isttiki kəqürmilərdə «kərmigən kərünüxlərgə esiliwalmaktadır» deyilidu. Bizningqə «kərgən» dəp okux toqridur; bu kixilər kərgən «kərünüxlər» əzining ham hiyalliridin qikқан, əlwəttə. ■ **2:18** Yər. 29:8; Mat. 24:4; Əf. 5:6; 2Tes. 2:3; 1Yuha. 4:1.

□ **2:19 «Ular «bax»ni qing tutkini yoktur. Lekin baxtin ügə wə singirlar arkilik pütkül tən kuwwətlinidu wə bir-birigə baqlinip, Hudadin kəlgən awux bilən axmaqta»** — «bax» bolsa Məsihdur. Məsihning Əz teni bolqan jamaətning bexidur. «Tən» — jamaət.

mixqa (bu dunyada yaxi oqanlardak) «Tutma!» «Tetima!» «Təgmə!» degəndək bəlgilimilərgə riayə kilisilər □ ■ 22 (bundak *bəlgilimilər ilkidiki nərsilərnin*g həmmisi istemal kilinix bilən yokilidu)? Muxundak bəlgilimilər pəqət insanlardin qıkkən kərsətmilər wə təlimlərdin ibarət, halas; □ ■ 23 ularda dər wəkə birhil pidaiylarqə ibadət, kiqik peillik wə öz tenigə qarita kattik qolluq boluxni dəwət kilix boləraqqa, ularda danalığın kərünüxi bar; əməliyəttə *bundak danalığın* paydisi yoktur — ular pəqət əttiki həwəslərgə yol koyidula, halas.■

3

«Yukiridiki ixlarəqa intilip izdininglar»

1 Silər Məsih bilən təng tirildürülgən bol-sanglar, əmdi yukiridiki ixlarəqa intilip izdininglar; Məsih xu yərdə Hudaning ong yenida ol-turidu.■ 2 Kəngül-zehninglarni yərdiki ixlarəqa əməs, bəlki yukiriki ixlarəqa koyunglar; 3 qünki silər əlgənsilər, wə həyatinglar Məsih bilən billə

□ 2:20-21 «Əgər Məsih bilən bu dunyadiki kaidə-qanuniyətlərgə nisbətən əlgən bolsanglar...»

— bu muhim ayət toqruluq «qoxumqə səz»imizdə tohtilimiz.

■ 2:20-21 Gal. 4:9. □ 2:22 «bundak bəlgilimilər ilkidiki nərsilərning həmmisi istemal kilinix bilən yokilidu» — demək «Tutma! Tetima! Təgmə!» degəndək bəlgilimilərning həmmisi Huda aldida əng muhim ix boləqan insanning iqi dunyasi bilən əməs, bəlki yemək-iqmək qatarliklar bilən munasiwətluktur. ■ 2:22 Yəx. 29:13; Mat. 15:9; Tit. 1:14.

■ 2:23 1Tim. 4:8; 5:23. ■ 3:1 Əf. 1:20.

Hudada yoxurun turidu. ■ 4 Əmma hayatimiz bolqan Məsih axkarilanoqan qaoqda, xuan siler uning bilən billə xan-xərəptə axkariliniديوqan bolisiler. □ ■

5 Xunga yergə təwə ixlarni kילוquqi hərқandaқ əzaliringlarni, yəni buzukluk, napaklik, iplas hessiyatlar, rəzil hahixlar wə nəpsaniyətqilik (u butpərəslikkə barawərdur)ni ölümgə məhküm qilinglar; □ ■ 6 qünki bu iklar tüpəylidin Hudaning oəzipi itaətsiz pərzəntlərgə qüxidu. □ ■

7 Silər bular arisida yaxioqan waқtinglarda, bundaқ iklardimu mangotansiler. ■

8 Əmma hazir silər muxularningmu həmmisini özünglardin seliwetinglar — yəni oəzəp, qəhr-səpra, yaman niyətlər, təhmət, aozinglardin qikidiqan iplas səzlərnimu siliwetinglar. ■ 9 Bir-biringlaroə yaloqan səzlimənglar; qünki silər

■ 3:3 Rim. 6:2; 8:24; 2Kor. 5:7. □ 3:4 «əmma hayatimiz bolqan Məsih axkarilanoqan qaoqda, xuan silər uning bilən billə xan-xərəptə axkariliniديوqan bolisiler» — bu muqim ayət toqruluk «qoxumqə səz»imizdə tohtilimiz. ■ 3:4 Fil. 3:21; 1Yuha. 3:2. □ 3:5 «yergə təwə bolqan ixlarni kילוquqi hərқandaқ əzaliringlar...» — əsli grek tilida «yergə təwə bolqan əzaliringlar...». «yergə təwə» degəning mənisi «bu rəzil dunyaqə təwə» degənliktur. ■ 3:5 Rim. 7:5, 23; Əf. 4:22; 5:3, 5; 1Tes. 4:5. □ 3:6 «qünki bu iklar tüpəylidin Hudaning oəzipi itaətsiz pərzəntlərgə qüxidu» — «itaətsiz pərzəntlər» degən ibarə insanning əsli tüp təbiitidə itaətsizlikning barliқini, itaətsiz Adəm'atining pərzəntliri ikənlikini kərsitidu. Lekin «itaətsiz pərzəntlər» bolsa Hudaning xəpқiti bilən Hudaning Özining pərzəntlirigə aylinidu (5, 7-ayətni kərüng). ■ 3:6 1Kor. 6:10; Gal. 5:19; Əf. 5:5; Wəh. 22:15. ■ 3:7 1Kor. 6:11; Əf. 2:1; Tit. 3:3. ■ 3:8 Əf. 4:22; Ibr. 12:1; Yaқ. 1:21; 1Pet. 2:1.

kona adəmni qilmixliri bilən seliwətkənsilər, ■
 10 wə yengi adəmni kiygənsilər; yengi adəm
 bolsa özini Yaratquqining sürət-obrazi boyiqə
 toluq bilixtə daim yengilimakta; □ ■ 11 uningda
 heqkandak yunanlik yaki Yəhudiy, sünnətlik
 yaki sünnətsiz, yat mədiniyətlik, Skit, kul yaki
 hərlər məwjut əməstur; bəlki Məsih həmmidur,
 wə həmmididur. □ ■

12 Xunga, Hudaning talliwaləqanliriəqə, pak-
 mukəddəs wə səyüngənlərgə layiq, adəmgə
 iq aqritidiəqan baqirlarni, mehribanlik,
 kiyik peillik, məminlik wə səwr-taqətlikni

■ 3:9 Əf. 4:25. □ 3:10 «wə yengi adəmni kiygənsilər;
 yengi adəm bolsa özini Yaratquqining sürət-obrazi boyiqə
 toluq bilixtə daim yengilimakta» — «kona adəm» (9-ayət)
 Adəm'atidin miras qilinəqan gunahkar həyatni kərsitidu; «yengi
 adəm» bolsa Məsihdə boləqan yengi həyatni kərsitidu. ■ 3:10
 Yar. 1:26; 5:1; 9:6; Rim. 6:4; 1Kor. 11:7. □ 3:11 «un-
 ingda heqkandak yunanlik yaki Yəhudiy, sünnətlik yaki
 sünnətsiz, yat mədiniyətlik, ... məwjut əməstur» — «yat
 mədəniyətlik» — grek tilida «saqallik» deyilidu; qünki greklar
 adəttə saqal qoymaytti. Bu söz adəttə grek yaki latin tilini
 sezliyəlməydiəqanlarni kərsitətti; adəttə greklar wə latinlar un-
 dak kixilərnə kəmsitip «saqallik» degən səzni «yawayi adəmlər»
 degən səlbəy mənədə ixlitətti. «... yat mədiniyətlik, Skit,
 kul yaki hərlər məwjut əməstur; bəlki Məsih həmmidur,
 wə həmmididur» — «Skitlar» adəttə Ottura Asiyadiki kəqmən
 həlkning omumiy nami idi. ■ 3:11 1Kor. 7:21,22; 12:13; Gal.
 3:28; 5:6; 6:15.

kiyiwelinglar; □ ■ 13 bir-biringlaroqa yol qoyunglar, narazilik ix bolsa bir-biringlarni kəqürüm kilinglar; Məsih silərni qandak kəqürüm qiləan bolsa silərnu xundak kilinglar. ■ 14 Muxu ixlarning üstigə kamil birlikning rixtisi boləan mehır-muhəbbətni qoxup beringlar. □ ■ 15 Məsihning hatirjəmliki qəlbinglarda həküm sürsun (silər bir tən bolup bu hatirjəmliktə boluxqa qakiriloan ikənsilər) wə xundakla rəhmət eytixlarda bolunglar.□

16 Məsihning səz-kalamini əzünglarda bayliq hasil kilip turəuzunglar, barliq danalik bilən bir-biringlaroqa əgitinglar, jekilənglar, qin qəlbinglarda zəbur-nəqmilər, mədhiyə küyliri wə rohiy nahxilarni yangritip Hudani qirayliq

□ 3:12 **«Xunga, Hudaning talliwaloanlirioqa, pak-mukəddəs wə səyügnənlərgə layiq ... kiqik peillik, məminlik wə səwr-takətligni kiyiwelinglar»**

— Təwrat-Injilda «məminlik»ning «yuwaxliq iman-ixənq bilən» degəndək alahidə mənisi bardur. Məmin adəm əzining həkukliri yaki imtiyazlirini bekitix üqün kürəx qilmaydu; qünki u Huda aldida iman bilən toqra mangoan bolsa, Huda muxu ixlarni əzigə kapalət qiləan dəp hatirjəmliktə turidu. Bu səz toqruluk yənə «qoxumqə səz»imizni kəring. ■ 3:12 Əf. 4:32; 6:11; 1Tes. 1:4. ■ 3:13 Mat. 6:14; Mar. 11:25; Əf. 4:32.

□ 3:14 **«... kamil birlikning rixtisi boləan mehır-muhəbbətne qoxup beringlar»** — yaki «... kamil rixtə boləan mehır-muhəbbətne qoxup beringlar». ■ 3:14 Yh. 13:34; 15:12; Əf. 4:3; 5:2; Kol. 2:2; 1Tes. 4:9; 1Yuhə. 3:23; 4:21.

□ 3:15 **«Məsihning hatirjəmliki qəlbinglarda həküm sürsun»** — bu muhim səz toqruluk «qoxumqə səz»imizni kəring.

mədhıylənglar; □ 17 wə həmmə ixlarda, söz bolsun, əməl bolsun, həmmisini Rəb Əysaning namida kılıp, uning arkılık Huda'Atioğa rəhmət eytinglar.■

ailidikilərgə boləqan jekiləxlər

18 Silər ayallar, Rəbdə boləqan süpitinglarəğa layik öz ərliringlarəğa boysununglar; ■ 19 silər ərlər, öz ayalliringlarəğa muhəbbət kərsitinglar; ularəğa aqqik kilmanglar.■

20 Silər balılar, ata-ananglarəğa həmmə ixlarda itaət kilinglar; qünki bundak kılıx Rəbdə boləqan güzəl ixtur.■

21 Silər atılar, baliringlarning kəngligə azar bərmənglar; undak kilsanglar kəngli yara bolidu.

22 Silər kullar, əttin boləqan hojayininglarəğa həmmə ixta itaət kilinglar; pəkət kəz ali-didila hizmət kılıp, insanlarni hux kıləuqi kullardin bolmanglar, bəlki Rəbdin əyminip qin kənglünğlardin ix kərünglar.□ ■

□ 3:16 «... qin kəlbınglarda zəbur-nəoqmilər, mədhıyə küyliri wə rohiy nahxılarni yangritip Hudani qiraylik mədhıylənglar» — «zəbur-nəoqmilər» bəlkim sazəğa təngkəx kılınıp eytilidəqan nahxılar; «mədhıyə küyliri» bəlkim saz-siz nahxılar; «rohiy nahxılar» bəlkim stihiyiliktin, əzlikidin, Muxəddəs Rohning ilhəmi bilən eytiləqan nahxılarni kərsitidu («1Kor.» 14:15nimu kərüng). ■ 3:17 Əf. 5:20; 1Tes. 5:18.

■ 3:18 Yar. 3:16; 1Kor. 14:34; Əf. 5:22; Tit. 2:5; 1Pet. 3:1.

■ 3:19 Əf. 5:25. ■ 3:20 Əf. 6:1. □ 3:22 «silər kullar,

əttin boləqan hojayininglarəğa həmmə ixta itaət kilinglar» — «əttin boləqan hojayininglar» degini, yənə «silərnıng ərxte boləqan hojayininglarmu bar» dəp puritidu. ■ 3:22 Əf. 6:5; 1Tim. 6:1; Tit. 2:9; 1Pet. 2:18.

²³ Nemə ixni қiliwatқан bolsanglar, uningda insanlar aldida əməs, bəlkі Rəb aldida қiləandək jan-dil bilən uningəa ixlənglar; ²⁴ qünki mirasning in'amioğa Rəbdin muyəssər қilinoanliқinglarni bilisilər; qünki silər Rəb Məsihning ibadət-қulluқididursilər. ²⁵ Əmma kim həққaniysizliқ қilsa қiləan həққaniysizliқi өз bexiəğa qүxidü; bu ixta həққandақ yüz-hatirə қilinix yoktur.

4

¹ Silər hojayinlar, қulliliringlarəğa adil wə toғra muamilə қilinglar; qünki ərxtə өз hojayin-inglarning barliқini bilisilər.■

² Dua-tilawətkə hərқandақ waқitta berilinglar, buningda rəhmətlər eytixip hoxyar turunglar;■

³ xuning bilən biz üqünmu dua қiləaysilərki, Huda bizgə Məsihning sirini jakarlax üqün Öz səzigə ixik aқsun; mən dəl sir üqün zənjirlər bilən baqlanoanmən;■ ⁴ xunga қilixқа tegixlikim boyiqə, sirni axkariliximoğa *dua қilinglar*.

⁵ Sirttikilərgə nisbətən danaliқ bilən menginglar, pursətlər қiққanda kəngül қoyup қoldin

■ **4:1** Əf. 6:9. ■ **4:2** Luқа 18:1; Rim. 12:12; Əf. 6:18; 1Tes. 5:17. ■ **4:3** Əf. 6:19; 2Tes. 3:1.

bərmənglar. □ ■ 6 Silərninḡ gəp-səzliringlar hərdaim mehir-xəpkət bilən bolsun, tuz bilən tetitilsun; xuning bilən silər hərbiir adəmgə kəndəḡ jəwəb bərixni bilisilər. □ ■

7 Səyümlük kərinđax həm Rəbdə sadik hizmətkar, ixđiximiz boləḡan Tikikus silərgə mən toḡruluk həmmə ixlarni məlum kiliđu. □ ■

8 Mən uni dəl muxu ix üqün yeninglarəḡa əwətixim, silərninḡ əḡwalinglarni biliwelixi wə xundəḡla kənglünḡlarəḡa ilḡam-riəbət bərixni üqündur. 9 Mən əzi silərdin boləḡan, sadik wə səyümlük kərinđiximiz Onesimusni uning bilən əwəttim; ular silərgə muxu yərdiki bərlək ixlarni məlum kiliđu. ■

10 Türmidixim boləḡan Aristarḡus silərgə salam yollayđu; Barnabasning nəwri inisi Markusmu xundəḡ (silər uning toḡruluk tapxuruklarni tapxuruwaldinḡlar; u yeninglarəḡa kəlsə, uni

□ 4:5 «**Sirttikilərgə nisbətən danalik bilən mēnginḡlar**» — «sirttikilər» — Hudaning padixəḡliḡining sirtida turəḡanlar, tehi etiḡad kiliđioḡanlarni kərsitidü, əlwəttə. «**pursətlər qikḡkəndə kəngül kəyup kəldin bərmənglar**» — «pursətlər» bolsa «sirttikilər»gə yaxxilək kərsitix, Hudaning səzini eytix, Məsiḡḡə ḡuwəḡlik bərix ḡatarlik pursətlər. ■ 4:5 Əf. 5:15, 16.

□ 4:6 «**Silərninḡ gəp-səzliringlar hərdaim mehir-xəpkət bilən bolsun, tuz bilən tetitilsun; xuning bilən silər hərbiir adəmgə kəndəḡ jəwəb bərixni bilisilər**» — «tuz bilən tetitilsun» dēḡən jəkiləx toḡruluk «kəxumḡə səz»imizdə toḡtilimiz. ■ 4:6 Mar. 9:50. □ 4:7 «**səyümlük kərinđax həm Rəbdə sadik hizmətkar, ixđiximiz boləḡan Tikikus**» — «ixđax» grek tilida «(Hudaning) ḡulluḡiđiki ixđax» dēḡən uḡumni bildüridü.

■ 4:7 Ros. 20:4; Əf. 6:21; 2Tim. 4:12. ■ 4:9 Flm. 10.

qobul kilinglar); ■ 11 Yustus dəp ataloqan Yəxuamu salam yollaydu. Hudaning padixahlığı üçün manga hizmətdax bolqan sünnət qilinoqanlardin pəkət muxular bardur; ular manga təsəlli bolqan.□

12 Silərdin bolqan, Məsih Əysaning kuli Əpafra silərgə salam yollaydu; u silərnin Hudaning pütkül iradisidə mukəmməl, kamalətkə yetip qing turuxunglar üçün hərdaim silər üçün dularada kürəx kilidu. ■ 13 Qünki mən uningqa guwahqimənki, u silər üçün, Laodikiadikilər üçün və Heyrapolistikilər üçünmu kəp japa tartidu.□

14 Səyümlük tewip bolqan Luqadin silərgə salam, Demastinmu xundaq.■

15 Laodikiadiki kərindaxlarqa bizdin salam, Nimfaqa həm uning əyidə yiqilidioqan jamaətkimu salam eytinglar.□

16 Bu hət aranglarda okuloqandin keyin, silər uni Laodikiyidiki jamaəttimu okutunglar, və Laodikiyədikilərgə yazoqan hətni silərmu

■ 4:10 Ros. 15:37; 27:2; 2Tim. 4:11. □ 4:11 «**Hudaning padixahlığı üçün manga hizmətdax bolqan sünnət qilinoqanlardin pəkət muxular bardur; ular manga təsəlli bolqan**» — «sünnət qilinoqanlar» — Yəhudiyalar. Demas və Luqa (14-ayəttə) «yat əllər»din idi. ■ 4:12 Kol. 1:7; Flm. 23. □ 4:13 «**...u silər üçün, Laodikiadikilər üçün və Heyrapolistikilər üçünmu kəp japa tartidu**» — bu «japa tartix» bolsa dualirida. Tekisttiki baxqa bir kona kəqürmidə: «.. uning silər üçün, Laodikiadikilər üçün və Hirapolistikilər üçünmu kəp qizojinliki bardur» deyilidu. ■ 4:14 2Tim. 4:10,11 □ 4:15 «**Nimfaqa həm uning əyidə yiqilidioqan jamaətkimu salam eytinglar**» — Nimfa bir ayalning ismi idi. Tekisttiki bəzi kona kəqürmilərdə: «Nimfas» (ərning ismi) deyilidu.

o'qunglar; □ 17 wə Arkippuska: «Sən Rəbdə tapxuruwaləqan hizmitingə, toluq əməl qilixing üqün kəngül qoyəqin» — dənglar.

18 Mənki Pawlustin öz qolum bilən yazəqan salam. Mening kixənlip qamap qoyuləqanliqimni əslənglar. Silərgə mehixəpəqət boləqay! □ ■

□ 4:16 «Bu hət aranglarda o'quloqandin keyin, silər uni Laodikiyidiki jamaəttimu o'qutunglar, wə Laodikiyədikilərgə yazəqan hətni silərmu o'qunglar» — mumkinqiliki barki, «Laodikiyədikilərgə yazəqan hət» əsli Pawlusning «Əfəsusluklarəqə» yazəqan hetidur. «Əfəsusluklarəqə»diki «kirix səz»imizni kəring. □ 4:18 «Mənki Pawlustin öz qolum bilən yazəqan salam» — demək, hətning bəxqə yərliri katiplik qiloqan qerindixining qolida yeziloqan. Pawlusning kəzliri ajiz boluxi mumkin («2Kor.» 12:6-10, «Gal.» 4:15). «Mening kixənlip qamap qoyuləqanliqimni əslənglar» — demək, dua-tilawətliringlarda əslənglar. ■ 4:18 2Tes. 3:17; 1br. 13:3.

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5